

PRESSITEADE nr 216/22

Luxembourg, 22. detsember 2022

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-530/20 | EUROAPTIEKA

Läti õigusaktid, mis keelavad ravimite hinnal, sooduspakkumistel või muude ravimite ja toodetega kombineeritud müügil põhineva reklaami, on kooskõlas liidu õigusega

Niisugune reklaami sisu soodustab ravimite ebamõistlikku kasutamist ja liikmesriigid peavad selle keelama

Direktiiviga 2001/83¹ ühtlustatakse ravimite reklaami käsitlevaid sätteid, kehtestades rahvatervise kaitsmiseks niisuguse reklaami tingimused, piirangud ja keelud.

SIA „EUROAPTIEKA“ on Läti piiratud vastutusega äriühing, kes tegutseb Lätis farmaatsiatoodete valdkonnas. Läti tervishoiuinspeksioon keelas 2016. aastal tal levitada ravimite soodusmüügiga seotud reklaami riigisisese õigusnormi alusel, mis keelab ravimite hinnal, sooduspakkumistel või muude ravimite või toodetega kombineeritud müügil põhineva reklaami. „EUROAPTIEKA“ esitas 2020. aastal Läti konstitutsioonikohtule tühistamiskaebuse, milles seadis kahtluse alla selle riigisisese õiguse sätte õiguspärasuse seoses direktiiviga 2001/83.

Nimetatud kohus küsis Euroopa Kohtult, kuidas tõlgendada mõistet „ravimite reklaamimine“ kõnealuse direktiivi tähenduses ja eelkõige, kas see mõiste hõlmab ka kindlaks määramata ravimite reklaami, mis on suunatud ravimitele üldiselt või teatavale kindlaks määramata ravimite kogumile. Samuti küsis ta Euroopa Kohtult, kas kõnealuses riigisiseses õigusnormis sätestatud keeld reklaamida hinda, sooduspakkumist või muude ravimite või toodetega kombineeritud müüki on selle direktiiviga kooskõlas.

Oma tänases kohtuotsuses märkis Euroopa Kohtu suurkoda esiteks, et **mõiste „ravimite reklaamimine“ hõlmab kõiki konkreetse ravimi või kindlaks määramata ravimite koduuksel propageerimise viise, klientide värbamist või konkreetse ravimi või kindlaks määramata ravimite väljakirjutamise, tarnimise, müügi ja tarbimise edendamiseks mõeldud meelitusvahendeid.**

Direktiivis 2001/83 on see mõiste tõepoolest määratletud väga laialt, hõlmates kõiki ravimite koduuksel propageerimise viise, klientide värbamist või meelitusvahendeid, mille hulka kuulub „ravimite reklaamimine üldsusele“.

Lisaks, kui kindlaks määramata ravimite reklaam jääks direktiivi 2001/83 kohaldamisalast välja, võetaks selles direktiivis ravimireklaami suhtes sätestatud keeldudelt, tingimustelt ja piirangutelt niisuguste riskide tõttu, mis võivad ravimite ülemäärase ja järelemõtlematu kasutamisega kaasneda, suures osas nende soovitava toime ning asjaomase direktiivi rahvatervise kaitse põhieesmärk jääks suures osas täitmata.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. novembri 2001. aasta direktiiv 2001/83/EÜ inimtervishoius kasutatavate ravimeid käsitlevate ühenduse eeskirjade kohta (EÜT 2001, L 311, lk 67; ELT eriväljaanne 13/27, lk 69), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. märtsi 2004. aasta direktiiviga 2004/27/EÜ (ELT 2004, L 136, lk 34; ELT eriväljaanne 13/34, lk 262).

Käesolevas asjas asus Euroopa Kohus seisukohale, et **niisuguse teabe levitamisel, millega ergutatakse ravimeid ostma, õigustades sellise ostmise vajalikkust nende ravimite hinnaga, kuulutades välja sooduspakkumise või rõhutades, et neid ravimeid müüakse koos muude ravimite või toodetega**, nagu see, mis on eelotsusetaotluse esitanud kohtus vaidlustatud riigisisese õigusnormiga keelatud, on müügiedenduslik eesmärk. Euroopa Kohus otsustas, et selline teabe levitamine **kuulub seega mõiste „ravimite reklaamimine“ alla**, isegi kui see teave puudutab kindlaks määramata ravimeid.

Mis puudutab teiseks sellise riigisisese õigusnormi kooskõla direktiiviga 2001/83, siis märkis Euroopa Kohus, et selle direktiiviga on põhimõtteliselt lubatud reklaamida käsimüügiravimeid ja hüvitamisele mittekuuluvaid ravimeid, mida asjaomane riigisisene õigusnorm konkreetsemini puudutab. **Liikmesriigid on siiski kohustatud rahvatervisele ohu ilmnemise ennetamiseks keelama reklaami sellist sisu, mis soodustab niisuguste ravimite ebamõistlikku kasutamist.**

Sellega seoses märkis Euroopa Kohus, et **käsimüügiravimite ning hüvitamisele mittekuuluvate ravimite reklaam võib avaldada eriti olulist mõju lõpptarbija hinnangule ja valikule** nii ravimi kvaliteedi kui ka ostetava koguse osas. Lisaks sellele võib ravimite hinnal, sooduspakkumistel või muude ravimite või toodetega kombineeritud müügil põhinev reklaam **ajendada lõpptarbijaid neid ravimeid ostma ja tarbima, lähtudes majanduslikust kriteeriumist, ilma et oleks antud objektiivset hinnangut, mis põhineb vastavate ravimite ravitoimel ja konkreetsetel meditsiinilistel vajadustel. Pealegi samastab** selline reklaami sisu **ravimid teiste tarbekaupadega**, millele allahindlusi ja sooduspakkumisi üldiselt tehakse.

Euroopa Kohus tõdes, et **ravimite hinnal, sooduspakkumistel või muude ravimite või toodetega kombineeritud müügil põhinev reklaam ergutab seetõttu käsimüügiravimite ning hüvitamisele mittekuuluvate ravimite ebamõistlikku ja ülemäärast kasutamist**. Järelikult on eelotsusetaotluse esitanud kohtu menetluses käsitletav riigisisene säte, mis keelab sellise reklaami sisu levitamise, kooskõlas direktiiviga 2001/83.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriikide kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teistele liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst ja kokkuvõte](#) on CURIA veebileheküljel alates selle kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005.

Kohtuotsuse kuulutamisest saab pildisalvestisi „[Europe by Satellite](#)“ kaudu ☎ (+32) 2 2964106.

Hoiame ühendust!

